

Sosiaali- ja terveysministeriön kirje kunnille ja kuntayhtymille

Koronaviruspandemian kustannuksia korvataan valtionavustuksilla

Tausta

Hallitus on linjannut syksyn 2020 budjettiriihessä koronaan välittömästi liittyvien kustannusten korvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Valtion vuoden 2021 talousarvioon on varattu 1,615 miljardia euroa määrärahaa (mom. 33.60.38) myönnettäväksi valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle covid-19-epidemiasta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Määrärahaa saa käyttää muun muassa covid-19-testauksesta ja jäljittämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen sekä muiden välittömien koronasta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Valtionavustuksia koskeva valmistelu on käynnissä

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee covid-19-epidemiasta aiheutuneisiin kustannuksiin myönnettäviä valtionavustuksia. Valmistelutyön tarkoituksena on, että kuntien järjestämisvastuulle kuuluvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvät, covid-19-epidemiaan liittyvät välittömät kustannukset, tulevat korvatuiksi kustannustehokkaasti, kohtuullisessa aikataulussa, kohtuullisella hallinnollisella työmäärällä, valtionavustuslain mukaisesti ja hallituksen linjaamalla tavalla.

Avustuskokonaisuus sovitetaan yhteen hoitovelan kustannusten korvaamiseen liittyvän valmistelun sekä muiden koronapandemian hoitoon myönnettyjen tukien kanssa. Kokonaisuus muodostetaan siten, että vältetään päällekkäisiä korvauksia.

Valmisteltava korvausmalli ja aikataulu

Valtionavustushakua valmistellaan järjestettäväksi syksyn 2021 aikana. Avustushaussa pääpaino on testauksen ja jäljittämisen, rokottamisen sekä hoidon kustannusten korvaamisessa Tarkempi korvausmalli ja jakopuusteet ovat vielä valmisteltavana.

Avustuksesta säädetään asetuksella ja lisäksi sovelletaan valtionavustuslakia. Avustuksen myöntävänä valtionapuviranomaisena toimii sosiaali- ja terveysministeriö. Asiassa laadittava asetusta lähetetään lausunnoille kesän ja alkusyksyn 2021 aikana. Haku toteutetaan kahdessa erässä siten, että tammi-elokuun kustannuksia koskevat avustuspäätökset pyritään tekemään vuoden 2021 aikana ja syys-joulukuun kustannuksia koskevat päätökset alkuvuodesta 2022.

Avustus myönnetään riittävän oikean kohdentumisen tuottavin laskennallisin perustein. Suurimmat kustannukset aiheuttavien toimintojen osalta avustusmäärä määritetään toiminnan volyymin kuvaavien tietojen ja keskimääriin yksikkökustannuksiin perustuvan yksikkökorvauksen pohjalta. Myös muiden toimintojen osalta muodostetaan riittävän oikean kohdentamisen tuottava laskennallinen malli. Valmistelun lähtökohtana on, että korvaukset perustuisivat mahdollisimman hyvin käytettävissä olevaan kansalliseen seurantatietoon. On kuitenkin mahdollista, että avustushaun yhteydessä tullaan kysymään joitain organisaatiokohtaisia volyymi- ja kustannustietoja.

Avustuskokonaisuuteen liitetään lisäksi harkinnanvarainen osa, jolla olisi mahdollista tarvittaessa tasoittaa laskennallisen mallin perusteella määräytyviä avustusmääriä. Tarkemman avustusmallin valmistelua jatketaan edelleen.

Valmistelun etenemisestä viestitetään säännöllisesti. Valmistelun ajankohtaista tilannetta päivitetään myös STM:n verkkosivuille osoitteessa: <https://stm.fi/korona-kustannusten-korvaukset>

Muut kuntien ja kuntayhtymien tuet koronakustannusten kattamiseksi

Edellä kuvattu avustusvalmistelu ei koske rajojen terveysturvallisuudesta huolehtimista. Rajojen terveysturvallisuudesta huolehtimisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen järjestettiin valtionavustushaku maaliskuussa 2021. Asiassa saadut hakemukset ovat käsittelyssä.

Lisäksi koronasta kunnille aiheutuneita kustannuksia kompensoidaan myös muilla keinoin. Vuoden 2021 peruspalvelujen valtionosuuskorotukset koronakustannusten kattamiseksi ovat suuruudeltaan 300 miljoonaa euroa. Lisäksi kuntien yhteisöveron jako-osuutta on korotettu 10 prosenttiyksiköllä vuosina 2020 ja 2021, mikä tarkoittaa vuosikohtaisesti n. 0,5 mrd. euron veronlisäystä.

Vuoden 2020 koronapandemiasta johtuvat peruspalvelujen valtionosuuskorotukset olivat suuruudeltaan 1,61 miljardia euroa. Lisäksi valtiovarainministeriö on myöntänyt sairaanhoitopiireille valtionavustuksia vuonna 2020 koronaepidemiasta aiheutuneisiin yleisiin kustannuksiin koronapotilaiden hoito- ja varautumiskustannuksiin yhteensä noin 250 miljoonalla eurolla. Sairaanhoitopiirien avustuksia tullaan myöntämään myös vuonna 2021 yhteensä noin 150 miljoonaa euroa.

Lisätietoja

Osastopäällikkö Veli-Mikko Niemi, sosiaali- ja terveysministeriö, puh. 0295 163 425

Johtaja Annakaisa Iivari, sosiaali- ja terveysministeriö, puh. 0295 163 371

Erityisasiantuntija Kati Hokkanen, sosiaali- ja terveysministeriö, puh. 0295 163 727

s-postit muotoa etunimi.sukunimi@stm.fi

..... **FAKTALAATIKKO**

- <https://stm.fi/valtionavustusten-hakeminen>
- <https://stm.fi/korona-kustannusten-korvaukset>

.....

Jakelu

Kunnat
Kuntayhtymät
Sairaanhoidopiirit